

۲۱۲۴۶۵۹

انتشارات سلول

چهارمینی دو مقوله غم و شادی در مثنوی مولوی

مؤلف

علی اصغر باغی

www.ketab.ir

بررسی دو مقوله غم و شادی در مثنوی مولوی / مولف علی اصغر صادقی.	سرشناسه
تهران: انتشارات سلول، ۱۳۹۹.	عنوان و نام پدیدآور
۱۴۴ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.	مشخصات نشر
۹۷۸-۶۲۲-۹۶۶۴۷-۴-۲	مشخصات ظاهری
فیبا	شابک
مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ ق. مثنوی -- نقد و تفسیر	وضعیت فهرست نویسی
Mowlavi, Jalaloddin Mohammad ibn Mohammad, 1207 - 1273 .	موضوع
Masnavi-- Criticism and Interpretation	موضوع
مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۴ ق. مثنوی -- اندوه	موضوع
Mowlavi, Jahaoddin Mohammad ibn Mohammad, 1207-1273.	موضوع
Masnavi-- Grief	موضوع
مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۴ ق. مثنوی -- شادی	موضوع
Mowlavi, Jahaoddin Mohammad ibn Mohammad, 1207-1273.	موضوع
Masnavi-- Cheerfulness	موضوع
Cheerfulness in literature	موضوع
Grief in literature	موضوع
PIR۵۳۰	رده بندی کنگره
۱۸	رده بندی دیویی
۱۴۰۵	شماره کتابشناسی ملی

نشر سلول

بررسی دو مقوله غم و شادی در مثنوی مولوی	نام کتاب
علی اصغر صادقی	مؤلف
۹۷۸-۶۲۲-۹۶۶۴۷-۴-۲	شابک
سیده آمنه ابوالحسنی	صفحه آرایی
نشر سلول	طراح جلد
elmisana@gmail.com	پست الکترونیک
sanabook.com	سایت انتشارات
۱۰۰ نسخه	تیراژ
۳۴۰۰۰ تومان	قیمت

شما می‌توانید کتابهای انتشارات سلول را علاوه بر کتابفروشیهای سراسر کشور، از نمایندگیهای اختصاصی مؤسسه واقع در کلیه استانها تهیه نمایید.

آدرس نمایندگیها در سایت cellulebook.comment@gmail.com و یا
 انتهای کتاب درج شده است. تلفن دفتر پخش: ۰۲۱ - ۶۶۵۷۴۳۴۵

چکیده

موضوع این پژوهش بررسی دو عنصر و مقوله غم و شادی در مثنوی مولانا جلال الدین محمد بلخی است. با توجه به این نکته که مولانا در جای جای مثنوی و دیگر آثار خود مخاطب را به غم گریزی و شاد بودن توصیه می‌کند این نکته را بیان می‌دارد که مولانا نگرشی مثبت به شادی و انبساط روحی و گریز از غم دارد و علاوه بر این استفاده از وزن‌های گوناگون و هیجان‌انگیز و مضمون‌های شادمانه، و استفاده از واژگان و طنین آواها و نواها در غزلیات شمس گواه بر این مدعاست. شادی یکی از حس‌های مثبت انسانی است و در ادیان مختلف آن را عاملی برای رسیدن به کمال مطلوب و ذات رحمانی خداوند برشمرده‌اند، از طرف دیگر مولانا راه رسیدن به خداوند را بیخودی شادی و سماع می‌داند، و از دیدگاه او معنای دین تبدیل زندگی به جشن و سرور است. در مثنوی شادی جایگاه مهمی دارد تا جایی که ادخال سرور و شادی در قلب مؤمنین توصیه شده ولی انسان از بی خودشدگی و زندگی را به لهو و لعب و بیهودگی گذراندن نمی‌شناسد. از دیدگاه مولانا قرب حضرت ربوبیت نه از مسیر دلتنگی، تن‌پروری، بیکاری و غم‌زدگی، بلکه از شادی و غم‌گریزی به دست می‌آید. از عوامل غم از نگاه مولانا می‌توان به محال شدن کائنات رفتار کردن، خودبینی، گناه، شهوت، آرزوهای دراز، دوری از خداوند، نداشتن پیرو راه‌دان، اعمال انسان، نام برد و از عوامل شادی از دیدگاه مولانا می‌توان به مرگ، عشق، طریقت‌داری، و گرسنگی عارفانه اشاره کرد. مولانا از رقص سماع و موسیقی برای حفظ وحدت و شوش استفاده می‌کند. از عوامل برطرف کننده غم از دیدگاه مولانا می‌توان به ذکر و توبه و سیر اشاره کرد. لذا در این پژوهش هدف آن است که با جمع‌آوری و تحلیل اطلاعاتی که در این خصوص در مثنوی معنوی نمود پیدا کرده است، بتوان به نگرش این عارف مسلمان، و مثنوی فکری آن در این زمینه پی‌برد.

کلید واژه‌ها: مولانا، مثنوی، غم، شادی، عشق، مرگ، گناه، شهوت.

۹	فصل اول: مقدمه
۹	۱-۱- سابقه‌ی تحقیق
۱۰	۲-۱- روش تحقیق
۱۰	۳-۱- منابع تحقیق
۱۱	۴-۱- اهداف اصلی طرح
۱۱	۵-۱- ارائه فرضیات
۱۳	فصل دوم: کلیات
۱۳	۱-۲- تعریف انجمن غم و شادی
۱۳	۲-۲- عواطف
۱۳	۳-۲-۱- نظریه عواطف اسپنوزا
۱۵	۳-۲-۲- عواطف از دیدگاه اما معتدل زالی
۱۶	۳-۲-۳- جهان خصوصی انسان‌ها
۱۷	۳-۲- مسائل اقتصادی و سیاسی و رابطه آن با شادی
۲۰	۴-۲- شادی از دیدگاه ناصر خسرو در جامع‌الحکمه
۲۱	۵-۲- کامل‌ترین نوع شادی
۲۱	۱-۵-۲- لذت و درد
۲۲	۲-۵-۲- لذت راستین
۲۳	۶-۲- نگاه عرفانی به غم و شادی
۲۳	۱-۶-۲- آشو
۲۴	۲-۶-۲- نقد دیدگاه آشو
۲۶	۳-۶-۲- بودا
۲۷	۱-۳-۶-۲- راه میانه
۲۸	۲-۳-۶-۲- ذهن
۲۹	۴-۶-۲- درد و رنج الهی

- ۳۱ ۲-۶-۵- غم و شادی نزد عارفان
- ۳۲ ۲-۶-۶- تعریف برخی از اصطلاحات عرفانی مرتبط با غم و شادی
- ۳۳ ۲-۶-۶-۱- تسلیم و رضا
- ۳۴ ۲-۶-۶-۲- ذوق و چشش
- ۳۸ ۲-۶-۶-۳- وجد و جنبش
- ۳۹ ۲-۶-۶-۴- خوف و رجاء
- ۴۲ ۲-۶-۶-۵- روح و ریحان
- ۴۳ ۲-۶-۶- سکینه و طمأنینت
- ۴۴ ۱-۶-۷- قبض و بسط
- ۴۶ ۲-۷- نفس سرور شادی
- ۴۹ ۲-۸- جایگاه شادی در فرهنگ ایرانی
- ۵۲ ۲-۹- غم و شادی در فرهنگ اسلامی
- ۵۲ ۲-۹-۱- جایگاه شادی در قرآن
- ۵۳ ۲-۹-۲- جایگاه غم و شادی در احادیث
- ۵۴ ۲-۹-۳- غم و شادی در نهج البلاغه
- ۵۶ ۲-۱۰- یکی شدن با احساسات
- ۵۸ ۲-۱۱- انسان کامل
- ۶۰ ۲-۱۲- شادی از دیدگاه فروید
- ۶۳ فصل سوم: غم و شادی در مثنوی مولانا
- ۶۳ ۳-۱- مثنوی
- ۶۴ ۳-۲- غم و شادی در مثنوی
- ۶۴ ۳-۲-۱- منشأ غم و شادی
- ۷۰ ۳-۲-۲- غم زمینه‌ساز شادی
- ۷۳ ۳-۲-۳- ایمان از بین برنده اندوه
- ۷۴ ۳-۳- عوامل غم از دیدگاه مولانا در مثنوی
- ۷۶ ۳-۳-۱- مخالف کلیت کائنات رفتار کردن
- ۷۸ ۳-۳-۱-۱- تقلید از خصوصیات روانی دیگران

- ۷۹ ۳-۳-۱-۲- غم محمود (شادی بخش)
- ۷۹ ۳-۳-۱-۳- غم مذموم
- ۸۰ ۳-۳-۱-۴- وحدت و هماهنگی واحدهای درونی
- ۸۲ ۳-۳-۲- خودبینی، خود محوری و غرور
- ۸۳ ۳-۳-۲-۱- جایگاه غم و شادی
- ۸۴ ۳-۳-۲-۲- گریه و خنده
- ۸۶ ۳-۳-۳- اندیشه
- ۸۷ ۳-۳-۳- غم در دل عارفان باقی نمی ماند
- ۸۹ ۳-۳-۴- گناه
- ۹۰ ۳-۳-۱- سهوت
- ۹۱ ۳-۳-۵- طبع آشوب ساز کردن
- ۹۲ ۳-۳-۶- آرزوهای بیهوده
- ۹۳ ۳-۳-۷- دوری از ذکر خداوند
- ۹۳ ۳-۳-۸- نداشتن پیرو راهدان
- ۹۵ ۳-۳-۹- اعمال و رفتار انسان
- ۹۵ ۳-۳-۱۰- دوری از معشوق حقیقی و اصل خود
- ۹۸ ۳-۴-۱- عوامل برطرف کننده غم از نگاه مولانا
- ۹۸ ۳-۴-۱- خداوند
- ۹۹ ۳-۴-۱-۱- تأثیر و تأثر انسان ها و موجودات بر یکدیگر
- ۹۹ ۳-۴-۲- صبر
- ۱۰۲ ۳-۴-۳- ذکر و یاد خدا
- ۱۰۴ ۳-۵-۱- عوامل شادی از دیدگاه مولانا
- ۱۰۴ ۳-۵-۱- مرگ
- ۱۱۶ ۳-۵-۲- عشق
- ۱۲۳ ۳-۵-۳- طنز و طنزپردازی
- ۱۲۴ ۳-۵-۴- روزه و کم خوری
- ۱۲۸ ۳-۶- روش های مولانا برای حفظ حالات خوشی

۱۲۸

۱۳۳

۱۳۵

۱۳۷

۳-۶-۱- رقص و سماع

۳-۶-۲- موسیقی

نتیجه گیری

منابع

www.ketab.ir